

TILINPÄÄTÖSANALYYSI AUTOSUOJAAMOSSA

Kaisa Rantanen

Opinnäytetyö
Tammikuu 2011
Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto

RANTANEN, KAISA: Tilinpäätösanalyysi Autosuojaamossa

Opinnäytetyö 51 s., liitteet 6 s.
Tammikuu 2011

Opinnäytetyöni olen tehnyt hämeenlinnalaiselle autosuojaamoalalla toimivalle yritykselle. Yrityksestä olen käyttänyt nimeä Autosuojaamo X, koska yrittäjä ei halua julkaista virallista nimeä. Työn tavoitteena oli selvittää tilinpäätösanalyysin avulla Autosuojaamo X Ky:n taloudellista tilaa. Tässä apuna käytettiin yrityksen kolmen viimeisen vuoden tilinpäätöstietoja. Analyysi suoritettiin tilinpäätöksen oikaisun ja tunnuslukujen laskemisen avulla.

Opinnäytetyössä käytin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja teoria osuus koostuu alan kirjallisuudesta. Näin ollen tuloksia saatiin tunnuslukujen kautta, jonka pohjalta luotiin näkemys yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tunnuslukujen avulla pystyttiin pohtimaan yrityksen tilaa kannattavuuden, maksuvalmiuden, vakavaraisuuden sekä tehokkuuden näkökulmasta.

Toivon tutkimukseni antavan yrityksen omistajalle ajatuksia siitä, kuinka paljon tilinpäätöksen avulla saadaan yrityksestä tietoa. Niistä saadun tiedon avulla pystytään ennustamaan tulevaa. Jatkossa yrittäjä itse pystyy kaavojen avulla laskemaan tunnuslukuja ja seuraamaan yrityksen taloudellista tilaa.

Asiasanat: Tilinpäätös, tunnuslukuanalyysi, tilinpäätösanalyysi

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business and Administration
Financial Administration

RANTANEN, KAISA: Analysis of the financial statements for Autosuojaamo
Bachelor's thesis 51 pages, appendices 6 pages
January 2011

The purpose of this thesis was to analyse financial situation of a company called Autosuojaamo X, which is a general partnership. The financial statements that were examined in this thesis were from the years 2007 – 2009.

Quantitative research methodology was used in this thesis. The theory section was compiled by reviewing literature in the field. Information was gathered also by interviewing the company's owner. All the values were calculated directly from financial statements. The success of the company was examined from the point of view profitability, liquidity, solvency and effectiveness.

The main reason for making this thesis was to give the company's owner some ideas for how one can get information from financial statement and exploit that information. The owner can also see how the key financial indicators have developed over the past three years. In the future the owner can calculate the key indicators himself and thus monitor the company's financial situation over time

Key words: Financial statement, key indicators, key ratio analysis

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ.....	2
ABSTRACT	3
SISÄLTÖ	4
KÄYTETYT TERMIT	6
1 JOHDANTO.....	7
1.1 Yleistä.....	7
1.2 Opinnäytetyön tavoite	8
2. TILINPÄÄTÖKSEN TAUSTAA.....	9
2.1 Yleistä tilinpäätöksestä.....	9
2.2 Yleistä kommandiittiyhtiön osalta	11
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSIN TAUSTAA	12
3.1 Yleistä tilinpäätösanalyysistä.....	12
3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet.....	13
3.3 Tilinpäätösanalyysin ongelmia	13
4 HENKILÖYHTIÖN VEROTUKSESTA	15
4.1 Vastuunalaiset yhtiömiehet.....	15
4.2 Äänettömät yhtiömiehet	16
5 TILINPÄÄTÖSTIETOJEN MUOKKAUS	17
5.1 Tuloslaskelman oikaisut	17
5.2 Taseen oikaisut.....	20
6. CASE AUTOSUOJAAMO X KY.....	23
7. AUTOSUOJAAMO X KY:N TULOSLASKELMAN JA TASEEN OIKAISUT.....	24
7.1 Autosuojaamo X:n tuloslaskelman oikaisuvaatimukset.....	24
7.2 Autosuojaamo X:n taseen oikaisuvaatimukset	26
8. AUTOSUOJAAMO X:N TUNNUSLUKUANALYYSI	29
8.1 Kannattavuus	29
8.2 Vakavaraisuus	33
8.3 Maksuvalmius	34
8.4 Kiertonopeus.....	36
8.5 Muut tunnusluvut	38
9. JOHTOPÄÄTÖKSET.....	41
9.1 Tunnuslukujen pohtiminen	41
9.2 Tutkimuksen ratkaiseminen.....	42
9.3 Tutkimuksen rajoitukset	42
9.4 Tulevaisuuden suunnittelu	43
LÄHTEET	44

LIIITEET.....45

KÄYTETYT TERMIT

AKL	Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä
kannattavuus	Yrityksen liikevaihto on suurempi kuin sen vastaavan ajanjakson kulut ovat
kulu	Tietylle ajanjaksolle kuuluva meno
liikevaihto	Vuoden tai muun ajanjakson myynti ilman arvonlisäveroa
tase	Yrityksen omaisuuden, velat ja oman pääoman kertova laskelma
tilinpäätös	Tilikauden päätteeksi laaditaan tilinpäätös: tuloslaskelma, tase sekä liitetiedot. Tilinpäätös selvittää koon, kannattavuuden ja varallisuusaseman sekä toimii verotuksen perustana
tulos	Yrityksen toiminnan, kannattavuuden lopullinen mittari: voitto tai tappio, mitä jää jäljelle, kun tuotoista vähennetään kaikki kulut
tuloslaskelma	Tuloslaskelmasta ilmenevät yrityksen liiketoiminnan volyyymi ja kustannukset yhden tilikauden aikana
YTN	Yritystutkimusneuvottelukunta

1 JOHDANTO

1.1 Yleistä

Tilinpäätös on hyödyllinen lähde, kun halutaan tietää yrityksen taloudellinen tilanne, sillä menestyminen näkyy tilinpäätöstiedoissa. Pienissä yrityksissä taloudellinen seuranta on usein omistajan vastuulla. Seuranta on kuitenkin usein rajallista, koska yrittäjyys perustuu ammattitaitoon. Omistajan olisi helppo nähdä luvuista, onko yritystoiminta ollut tilikaudella kannattava vai tappiollinen, mutta omistajan on myös osattava tulkita näitä lukuja. Tutkimuksen avulla kartoitetaan opinnäytetyön kohteena olevan yrityksen taloudellista tilannetta laskemalla yritykselle tunnuslukuja tilinpäätöstietojen avulla ja näin ollen antamalla omistajalle tärkeää tietoa yrityksen tilanteesta.

Opinnäytetyön kohteena on autosuojaamoalalla toimiva yritys, joka on yritysmuodoltaan kommandiittiyhtiö. Jatkossa tulen kutsumaan yritystä nimellä Autosuojaamo X. Tutkimuksessa on käytetty pohjana vuosien 2007 – 2009 tilinpäätöstietoja. Olen pääasiassa keskittynyt kommandiittiyhtiön tilinpäätösanalyysiin, joka hieman eroaa osakeyhtiön tilinpäätösanalyysistä.

Mikä on kommandiittiyhtiö? Kommandiittiyhtiö kuuluu henkilöyhtiöihin yhdessä avoimen yhtiömuodon kanssa. Kommandiittiyhtiöön kuuluu kahdenlaisia yhtiömiehiä: vastuunalaisia ja äänettömiä yhtiömiehiä. Vastuunalaisille yhtiömiehille kuuluu yhdessä päätäntävalta ja he vastaavat yhtiön varoista ja veloista koko omaisuudellaan. Äänettömät yhtiömiehet vastaavat ainoastaan yhtiön sitoumuksista sijoittamallaan panoksella.

Henkilöyhtiö on voimassa heti, kun yhtiösopimus on allekirjoitettu. Ilmoitukset tarvitsee tehdä vain Patentti- ja rekisterihallitukseen sekä Verohallitukselle samanaikaisesti.

Kommandiittiyhtiössä hyvänä puolena on myös se, että vastuunalaisia yhtiömiehiä ei tarvitse olla kuin yksi ja äänettömiä voi olla yksi tai useampi. Opinnäytetyön aiheena olevalla yrityksellä on tämä asetelma eli yksi vastuunalainen yhtiömies ja useampi äänettömä.

1.2 Opinnäytetyön tavoite

Kuten jo alussa totesin, opinnäytetyöni tavoitteena on selvittää Autosuojaamo X:n taloudellinen tilanne tilinpäätösanalyysin avulla. Työssä on keskitytty tunnuslukuanalyysiin.

Aluksi käydään läpi tilinpäätöstä sekä tilinpäätösanalyysia yleisesti. Sekä selvitetään mitä vaiheita tilinpäätösanalyysi pitää sisällään. Tilinpäätöksen tulkinta on kuitenkin oleellinen osa arvioitaessa yritystä ja sen taloudellisia toimintaedellytyksiä.

Neljännessä vaiheessa käsitellään henkilöyhtiön verotusta yleisesti. Verotus eroaa paljonkin osakeyhtiön verotuksesta, miksi halusin ottaa huomioon tämän seikan opinnäytetyössäni. Samassa käsittelen äänellistä ja äänetöntä yhtiömiestä koskevia asioita.

Viidennestä vaiheesta eteenpäin käsitellään tuloslaskelman ja taseen oikaisuja sekä yrityksen taustaa. Mukaan on otettu Autosuojaamo X:n oikaistu tuloslaskelma ja tase.

Kahdeksannessa vaiheessa käydään läpi case yrityksen taustat sekä selvitetään keskeisimmät tunnusluvut kannattavuuden, maksuvalmiuden, tehokkuuden ja vakavaraisuuden osalta. Tunnuslukujen avulla on tarkoitus antaa yritykselle kuva heidän taloudellisesta tilanteesta.

Viimeisenä on johtopäätöksen aika tästä opinnäytetyöstä. Pohditaan Autosuojaamo X:n tulevaisuutta ja tarkastelleen yhteenvetona laskettuja tunnuslukuja.

2. TILINPÄÄTÖKSEN TAUSTAA

Kirjanpito-laissa on määräys, että tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, jossa on tuloslaskelma, tase ja niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot. Tilinpäätös antaa myös hyvän pohjan yrityksen taloudellisen tilanteen analysoinnille. (Kallunki & Kytönen 2003, 15.)

2.1 Yleistä tilinpäätöksestä

Tilinpäätös perustuu juoksevaan kirjanpitoon ja se tulee laatia neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tavallisesti tilinpäätös tehdään tilikaudelta, joka on yleensä 12 kuukautta. Sen voi tehdä myös kuukausittain. Tällöin puhutaan välintilinpäätöksestä. Kun välintilinpäätöksiä tehdään tilikauden aikana, puhutaan valmiskirjanpidosta. Pelkäämättä tilikausittain tilinpäätöksen laadintaan tähtäävää kirjanpito on usein raakakirjanpito, jonka tekemisestä ei ole suurta hyötyä yritykselle. (Mäkinen 2003, s.13.)

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Yrityksen tulee myös noudattaa varovaisuuden periaatetta eli on noudatettava riittävää varovaisuutta tuloksen laskemisessa. (Vilkkumaa 2010, 16–17.)

Tuloslaskelman tärkeimpänä tehtävä on selvittää tilikauden voitto. Tuloslaskelmaa voidaan laatia kululajipohjaisena tai toimintokohtaisena. Kululajipohjaisessa tuloslaskelmassa tilikauden tuotoista vähennetään kulut kululajijärjestyksessä. Toimintokohtaisen tuloslaskelman eroaa kululajipohjaisesta tuloslaskelmasta puolestaan siten, että kulujen vähennykset suoritetaan toimintokohtaisesti. Yleisimmin Suomessa käytetään kululajipohjaista tuloslaskelmaa. Kululajipohjainen tuloslaskelma antaa yksityiskohtaisempaa tietoa siitä, miten yrityksen liikevoitto muodostuu. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 28–38.)

Tase kertoo tiettyinä hetkenä esimerkiksi tilinpäätöstilanteessa yrityksen varat ja velat sekä millaista pääomaa yrityksellä on käytössään. Taseessa on kaksi puolta, jotka ovat vastaavaa (debet) ja vastattavaa (kredit).

Vastaavaa -puolella näkyy yrityksen omaisuus ja vastattavaa puolella, miten yritystoiminta on rahoitettu. Vastaavaa -puoli koostuu pysyvistä ja vaihtuvista vastaavista. Pysyvät vastaavat ovat tarkoitettu tuottamaan tuloa monen eri tilikauden aikana. Vaihtuvat vastaavat jaetaan vaihto-omaisuuteen ja saamisiin. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003 38–44.)

Vaikka tuloslaskelma ja tase muodostavat kaksi erillistä laskelmaa, niin silti niiden välillä on kiinteä yhteys. Tuloslaskelma voidaan taseen näkökulmasta katsottuna nähdä eräänlaisena apulaskelmana, jonka tehtävänä on selvittää, paljonko tilikauden voitto kasvoi tai pieneni tilikauden aikana. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 18.)

Kommandiittiyhtiön on liitettävä tilinpäätökseen toimintakertomus, mutta ns. pieni kirjanpitovelvollinen on vapautettu tästä laatimisvelvollisuudesta (KHT-yhdistys 2007, 20). Autosuojaamo X on pieni pk-yritys, joten se on vapautettu toimintakertomuksen laatimisesta.

Toimintakertomuksen tulee esittää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella sekä antaa lisäselvitys yrityksen toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Lisäselvityksen tarve syntyy siitä, ettei kaikkea voida esittää pelkkinä lukuina. Siinä annettavien tietojen tulee huomioida lakien ja hyvän kirjanpitotavan vaatimukset. (Vilkkumaa 2010, 27.)

Rahoituslaskelma täydentää rahoituksen osalta tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen informaatiota. Se myös toimii osana tilinpäätöstä. Ns. pienen yrityksen ei ole pakko laatia rahoituslaskelmaa. Siitä tulee käydä ilmi varojen hankinta sekä niiden käyttö tilikauden aikana. Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaan rahoituslaskelma on rahavirtapohjainen, jossa esitetään liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirrat. Näiden selvittämiseksi on muutettava tilinpäätöksen suoriteperusteiset luvut maksu- ja saamisperusteisiksi. (KHT-yhdistys 2007, 31.)

Taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä tulee esittää vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta eli vertailutieto. Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, vertailutieto tulisi oikaista. (KHT-yhdistys 2007, 29.)

Tilinpäätöksen erittelyt eivät ole osa virallista tilinpäätöstä, joten ne eivät ole julkisia asiakirjoja ja jäävät yhtiön omaan käyttöön. Ne tulee esittää esimerkiksi tilintarkastajille

ja viranomaisille. Tilinpäätöksen erittelyt muodostavat merkittävän osan tilinpäätöstä varmentavista asiakirjoista. (KHT-yhdistys 2007, s. 72.)

2.2 Yleistä kommandiittiyhtiön osalta

Kommandiittiyhtiön tilinpäätös on laadittava sekä kirjanpitolain että AKL:n 9 luvun säännösten mukaan. AKL täydentää vaatimuksia, joita kirjanpitoasetuksessa säädetään sekä taseessa että liitetiedoissa esitettävien tietojen osalta. AKL:n säädökset ovat erityissäädöksiä ja menevät KPL:n säännöksien edelle. (KHT-yhdistys 2007, 14.)

Kommandiittiyhtiön tilinpäätöksen laatimisesta vastaavat yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet. Kommandiittiyhtiön vastuunalaisten yhtiömiesten tulee päivätä ja allekirjoittaa tilinpäätös ja toimintakertomus (KPL 3:7§). Koska kommandiittiyhtiössä ei ole osakeyhtiön kaltaista yhtiökokouksen tilinpäätöksen vahvistamismenettelyä, on yhtiömiesten hyväksymä ja allekirjoittama tilinpäätös tilinpäätöksen vahvistamistapa. Kaikkien vastuunalaisten yhtiömiesten tulee allekirjoittaa tilinpäätös ja mahdollinen toimintakertomus. (KHT-yhdistys 2007, 14–15.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSIN TAUSTAA

Tilinpäätösanalyysillä tarkoitetaan tilinpäätösinformaation pohjalta suoritettavaa kannattavuuden, rahoituksen ja taloudellisten toimintaedellytysten mittaamista. Vertailuprusteena voidaan käyttää joko analyysin suorittajan tavoitteita tai toisia saman alan yrityksiä. Kaiken kaikkiaan sen tarkoituksena on selvittää yrityksen tuloksen riittävyys. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 8.)

3.1 Yleistä tilinpäätösanalyysistä

Tilinpäätösanalyysi sijoittuu tunnuslukuanalyysin ja yritystutkimuksen välimaastoon (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 9).

Tunnuslukuanalyysille olennaista on se, että se on yksinkertaisin näistä analyysimuodoista. Siinä johtopäätökset tehdään muutamien valittujen mittareiden avulla. Siitä saatua informaatiota käytetään tilinpäätösanalyysin ja yritystutkimuksen osana. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 9.)

Tilinpäätösanalyysissa taloudellista menestymistä tarkastellaan useiden tunnuslukujen ja muiden menetelmien avulla. Lukuarvojen ohella pyritään selvittämään myös niihin vaikuttaneita tekijöitä. Lukujen taustoilla olevia tekijöitä on monesti vaikea selvittää puutteellisen tilinpäätösinformaation vuoksi. Keskeisimmät käyttäjäryhmät ovat mm. omistajat, johto ja rahoittajat. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 10,13.)

Yritystutkimus on kaikkein syvällisin näistä analyysien muodoista. Siinä pyrkimyksenä on selvittää yrityksen liiketoiminnallisella tasolla taloudelliseen menestykseen vaikuttaneet tekijät. Yritystutkimus on yleensä mahdollista vain luottolaitosten yritystutkijoille. Yritystutkimuksesta puhutaan myös silloin, kun yritys itse hankkii maksullisen luotto-
luokituksen. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003 11–13).

3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet

Ensimmäisenä vaiheena on lähdetietojen muokkaus. Muokkauksen tavoitteena on standardoida lähtöaineisto. Lähdeaineisto standardoidaan siksi, että tilinpäätösinformaatiota voidaan verrata muiden yritysten tilinpäätöksiin sekä kuluvalta että aikaisemmilta vuosilta. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 19.)

Analyysin toinen vaihe on mittauskohteiden ja analyysimenetelmien valinta. Analyysin tekijällä ja käyttötarkoituksella on merkitystä, koska sillä selvitetään mitä taloudellisen menestymisen osatekijöitä otetaan mittaukseen mukaan. Kriteerinä tulee käyttää myös tunnusluvun luotettavuutta, joka edellyttää niiden luotettavuutta vuodesta toiseen. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 19.)

Kolmannessa vaiheessa tutkitaan yritysten taloudellista menestystä erilaisten metodien avulla. Menetelmät joita käytetään, voidaan luokitella prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten laadintaan, trendianalyysiin, tunnuslukuanalyysiin ja kassavirta-analyysiin. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 19.)

Tunnuslukujen laskemista tai muuta teknistä toteutusta keskeisemmällä sijalla on eri menetelmien avulla saatujen lukujen arviointi ja lukujen taustalla olevien syy-seuraussuhteiden selvittäminen (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 20).

Tilinpäätösanalyysi pystytään jakamaan suoriteperusteiseen tilinpäätösanalyysiin, rahavirta-analyysiin ja markkinaperusteiseen analyysiin. ”Suoriteperusteisessa tilinpäätösanalyysissä tulot ja menot kirjataan niiden syntyessä ja jaksotetaan tarvittaessa eri tilikausille tuotoiksi ja kuluiksi.” (Kallunki & Kytönen 2002, 14.) Keskeisempiä analysoinnin kohteena olevia ovat mm. yrityksen kannattavuus sekä vakavaraisuus (Kallunki & Kytönen 2002, 14).

3.3 Tilinpäätösanalyysin ongelmia

YTN:n on antanut suosituksen tunnuslukujen laskemisesta, minkä tarkoituksena on ollut saada yhtenäinen linja vertailujen helpottamiseksi. Käytännössä kuitenkin kaikista tunnusluvuista esiintyy eri lähteissä eri versioita, mikä tekee käytöstä hyvin kirjavan ja

siksi myös tulokset poikkeavat hieman toisistaan. Tämä vaikeuttaa vertailua yritysten välillä, jos laskentatapaa ei ole selvitetty. On harmi ettei ole kehitetty sellaisia yrityksen menestymisen arviointimenetelmiä, jotka voitaisiin hyväksyä yleispäteväksi ohjeeksi. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 142.)

Tilinpäätösanalyysia tehtäessä pitää olla tietoinen, mitä pitää tehdä. Jos oma tietoisuus ei riitä, on hyvä käyttää asiantuntevaa apua. Muistisääntönä on syytä pitää se, että tulevaisuus ei aina ole menneisyyden toistoa. Hyvä menneisyys ei välttämättä merkitse hyvää tulevaisuutta. Tämän myötä on muistettava, että ei ole hyvä luottaa liikaa tilinpäätösanalyysin perusteella tehtävään ennakointiin, sillä se saattaa olla vaarallista. Aina on syytä lähteä yrityksen tulevista mahdollisuuksista sekä tulevaisuuteen liittyvistä riskeistä. (Vilkkumaa 2010, 102.)

4 HENKILÖYHTIÖN VEROTUKSESTA

Kommandiittiyhtiön tuloslaskelman perusteella lasketaan verotettavaa tulo, joka jaetaan omistajien maksettavaksi. Kommandiittiyhtiöllä ei siis ole omaa verotusta vaan verotettava tulo jaetaan yhtiömiesten kesken ja lisätään heidän tuloihinsa. (KHT-yhdistys 2007, 87.)

Toinen merkittävä ero henkilöyritysten ja yhteisöjen verotuksessa on palkkojen huomioon ottaminen nettovarallisuuden laskennassa. Yhtiömiehille ei yleensä makseta palkkaa heidän yhtiössä tekemästään työstä. Siten yksityisötöt eivät ole yhtiömiehen veronalaista tuloa. Mikäli tulosta ei synny riittävästi, vaan yksityisotoista johtuen oma pääoma tulee negatiiviseksi, saattaa seuraamuksena olla korkojen vähennyskelvottomuus verotuksessa. Negatiivinen oma pääoma vaikuttaa osakkaan luovutusvoiton verotukseen yhtiötä purettaessa tai yhtiöosuutta myydessä. Kommandiittiyhtiö kun ei ole itsenäinen verovelvollinen. Yhtiölle lasketaan oma verotettava tulos tulolähteittäin eli se muodostaa itsenäisen laskentayksikön. (KHT-yhdistys 2007, 86–87.)

Henkilöyhtiön nettovarallisuus määräytyy TVL 41 §:n ja 149 §:n sekä varallisuusverolain (VVL) säännösten mukaan. Yhtiömiehen osuus henkilöyhtiön elinkeinotoiminnan tuloksesta katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa osakkaan osuudelle yhtiön verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä kuuluneesta nettovarallisuudesta laskettavaa 20 %:n vuotuista tuottoa (TVL § 40). Pääomatuloa on siis 20 % yhtiön nettovarallisuuden osuudesta, jolloin nettovarallisuus lasketaan edellisen vuoden tilinpäätöksen taseeseen perustuen. (KHT-yhdistys 2007, 89.)

4.1 Vastuunalaiset yhtiömiehet

Henkilöyhtiön yhtiömiesten voitonjaosta sovitaan normaalisti yhtiösopimuksessa. Siinä on sovittu joko murtolukuina tai prosentteine, miten voitto tai tappio tullaan jakamaan. Voitonjaon ohella yhtiösopimuksessa sovitaan tappion kattamisesta. Verotuksessa yhtiömiesten tulo-osuudet määritetään yhtiömiesten sopimusta voiton jakamisesta. Toissijaisesti sovelletaan AKL:n säännöksiä voitonjakoperusteista (KHT-yhdistys 2007, 92.)

4.2 Äänettömät yhtiömiehet

Kommandiittiyhtiössä on yleensä sovittu, että äänettömälle yhtiömiehelle maksetaan tietyn suuruinen korko sijoitetulle panokselle, minkä jälkeen loput jaetaan vastuunalaisille yhtiömiehille heidän tekemän työn tai yhtiöosuuksien suhteessa. Äänettömän yhtiömiehen voitto-osuus voi myös olla tietty osuus voitosta tai liikevaihdosta tai se voi perustua hänen yhtiössä tekemään työhön. Yksityisnostoihin äänettömällä yhtiömiehellä ei ole oikeutta. Tappion kattamiseen hän osallistuu vain sijoituksensa määrällä. (KHT-yhdistys 2007, 92.)

5 TILINPÄÄTÖSTIETOJEN MUOKKAUS

Yrityksillä on mahdollisuus vaikuttaa tilinpäätöstensä sisältöön erilaisten harkinnanvaraisten kirjausten kautta. Jotta eri yritysten julkaisemat tilinpäätökset olisivat vertailukelpoisia, on ne oikaistava ennen tilinpäätösanalyysiä. Oikaisutoimenpiteen tarkoituksena on tilinpäätöstiетоjen saattaminen vertailukelpoisiksi sekä saada taloudellisen tilanteen analysointi helpommaksi keskeisimpien tunnuslukujen avulla. (Kallunki & Kytönen 2002, 42.)

5.1 Tuloslaskelman oikaisut

TAULUKKO 1. Oikaistun tuloslaskelman runko

LIKEVAIHTO

Liiketoiminnan muut tuotot

LIKETOIMINNAN TUOTOT

YHTEENSÄ

Aine- ja tarvikekäyttö

Ulkopuoliset palvelut

Henkilöstökulut

Laskennallinen palkkakorjaus

Liiketoiminnan muut kulut

KÄYTTÖKATE

Suunnitelman mukaiset poistot

LIKETULOS

Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista

Muut korko- ja rahoitustuotot

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden

arvonalentumiset

Välittömät verot

NETTOTULOS

Satunnaiset kulut

KOKONAISTULOS

Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys

Laskennallinen palkkakorjaus

TILIKAUDEN TULOS

Tuloslaskelman ensimmäisenä eränä on liikevaihto. Se muodostuu yrityksen varsinaiseen toimintaa kuuluvista myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alennukset, arvonlisävero ja muut välittömät verot. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 62.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa liiketulos kertoo tuloksen liiketoiminnan kustannusten jälkeen, ennen rahoitustuottoja ja – kuluja sekä veroja. Nettotulos kertoo tuloksen ennen satunnaisia tuottoja ja satunnaisia kuluja, jonka jälkeistä tulosta sanotaan kokonaistulokseksi. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 61.)

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisällytetään tuotot, jotka liittyvät yrityksen varsinaiseen toimintaan ja ovat lähellä liikevaihtoa. Tällaisia tuottoja voivat olla mm. vuokratuotot, saadut provisiot ja muilta yrityksiltä perityt korvaukset kuten tietojenkäsittelykorvaus. Tilinpäätösten vertailtavuus saattaa vaikeutua, jos liiketoimin muut tuotot sisältävät tuloksen kannalta olennaisia, kertaluontoisia tuottoja. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 63.)

Aine- ja tarvikekäyttö lasketaan vähentämällä tuloslaskelman ostoista, kuten tavaraostoista, niihin liittyvien varastojen lisäys tai lisäämällä ostoihin kyseisten varastojen vähennys (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 15).

Henkilöstökulut sisältävät maksetut palkat ja niihin verrattavat kulut sekä muut henkilökulut kuten eläkekulut, sosiaaliturvamaksut ja vakuutusmaksut. Vapaaehtoiset henkilöstökulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003, 64.)

Laskennallinen palkankorjaus tulee huomioida varsinkin kommandiittiyhtiön oikaistussa tuloslaskelmassa, koska palkka ei koskaan sisälly tuloslaskelmaan. Pienissä henkilöyhtiöissä omistaja yleensä ottaa palkkansa tuloslaskelman ohi yksityistilin kautta, joka veloittaa taseen omaa pääomaa. Jos omistajan työpanos yrityksessä on olennainen, eikä työpanosta vastaavaa palkkaa ole kuluna tuloslaskelmassa, suositellaan palkkakorjauksen tekemistä porrastetusti. Oikaisua ei yleensä tehdä kiinteistöyhtiöissä, säätiöissä eikä yhdistyksissä. YTN:n suosituksen mukaan palkkakorjaus lasketaan liikevaihdon määrän mukaisesti. 12 kuukauden liikevaihdon ollessa 70 000 – 400 000 euroa, on palkkakorjaus 20 000 euroa/omistaja. Liikevaihdon ollessa yli 400 000 euroa, on palkkakorjaus

30 000 euroa/omistaja. Tämä on kannattavuutta rasittava erä. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 17.)

Liiketoiminnan muut kulut ovat eriä joita ei ole erikseen mainittu tuloslaskelmassa. Muita kuluja ovat esimerkiksi vuokrat ja leasingmaksut. Tähän kuuluvat myös myyntiprovisiot, tekijäpalkkiot ja luottotappiot. Oikaisu koskee eriä, jotka ovat olennaisia liiketoimintaan kuulumattomia satunnaisia kertaluonteisia eriä. Oikaisu tehdään silloin, kun näitä vastaavat tuotot siirretään satunnaisiin tuottoihin. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 18.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa seuraavana lasketaan välitulos, joka kantaa nimeä käyttökate. Käyttökate on arvo, joka liikevaihdosta jää jäljelle, kun siitä vähennetään liikevaihtoa vastaavat menot. (Niskanen J. & Niskanen M. 2003,65.)

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan pysyvien vastaavien hankintamenoista sekä niiden arvioidusta taloudellisesta käyttöajasta. Kirjanpitolautakunta on antanut suositukset poistoajoista. Mikäli poistoajat ylittävät KILA:n suositukset, oikaistaan ne käyttäen suunnitelman mukaisia EVL:n maksimipoistoja. Näiden poistojen ero näkyy oikaistussa tuloslaskelmassa kohdassa muut tuloksen oikaisu. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 19.)

Muut korko- ja rahoitustuotot pitävät sisällään vaihtuvien vastaavien ja rahoitusarvopapereiden saamisten tuotot ja niistä johtuvat kurssierot. Oikaisussa mahdolliset kurssivoitot siirretään kurssierot kohtaan. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 20.)

Korkokulut ja muut rahoituskulut pitävät sisällään raha-, luotto- ja vakuutuslaitoksille tai muille luotonantajille maksettuja vieraan pääoman kuluja. Kurssitappiot voi myös sisällyttää tähän erään. Kurssitappiot oikaistaan siirtämällä ne kurssieroihin. Rahoituskuluihin sisältyvät käyvän arvon muutokset siirretään oikaisussa kokonaistuloksen alapuolelle tuloksenjärjestelyeriin. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 21.)

Välittömiin veroihin sisältyy virallisen tuloslaskelman erät tuloverot ja muut välittömät verot. Muihin välittömiin veroihin kuuluu mm. varallisuusvero sekä muut kiinteistöverot. Oikaisu kohdistuu aikaisemmilta tilikausilta saatuihin veronpalautuksiin tai maksettuihin lisäveroihin, jotka kuuluvat satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin. Laskennallisten

verosaamisten ja – velkojen siirretään muut tuloksen oikaisut kohtaan. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 22.)

Satunnaiset tuotot ja kulut ovat varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, kertaluonteisia ja suuruudeltaan olennaisia. Jos virallinen tuloslaskelma sisältää joitakin satunnaisia tuottoja tai kuluja jotka eivät täytä näitä periaatteita, siirretään ne liiketoiminnan kuluihin. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 22.)

5.2 Taseen oikaisut

TAULUKKO 2. Oikaistun taseen runko

PYSYVÄT VASTAAVAT

Maa- ja vesialueet
Rakennukset ja rakennelmat
Koneet ja kalusto
Muut aineelliset hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Muut osakkeet ja osuudet
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Valmiit tuotteet
Vaihto-omaisuus yhteensä

Myyntisaamiset
Muut saamiset
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Rahat ja rahoitusarvopaperit

VASTAAVAA YHTEENSÄ

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma tilikauden alussa
Kertyneet voittovarot
Tilikauden tulos
Taseen oma pääoma yhteensä

Vapaaehtoiset varaukset
Poistoero ja varaukset yhteensä

Oikaistu oma pääoma yhteensä

VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta
 Muut pitkäaikaiset velat
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä

Korolliset lyhytaikaiset velat
 Ostovelat
 Muut korottomat lyhytaikaiset velat
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

Oikaistu vieras pääoma yhteensä

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

Aineellisia hyödykkeitä ovat mm. maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja kalustot sekä muut aineelliset hyödykkeet. Maa- ja vesialueisiin kuuluu mm. metsäalueet, rakennetut ja rakentamattomat tontit sekä vesialueet. Rakennuksiin ja rakennelmiin kuuluu mm. asuinrakennukset, tehdasrakennukset sekä myymälä- ja toimistorakennukset. Koneisiin ja kalusteisiin puolestaan kuuluu mm. konttorikoneet, myymäläkalusteet sekä ajoneuvot. Nämä erät eivät vaadi oikaisuja, joten ne voidaan suoraan ottaa virallisesta taseesta. Muita aineellisia hyödykkeitä ovat mm. soran- ja savenotto- paikat, kivilouhokset sekä padot ja altaat. Oikaistua tasetta varten yhdistellään taseesta saatavat erät, muut aineelliset hyödykkeet sekä ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 28.)

Lyhytaikaiset saamiset jakaantuvat myyntisaamisiin, muihin sisäisiin saamisiin ja muihin saamisiin. Myyntisaamiset ovat myynnistä ulkopuolisille syntyneitä saamisia, joista ei vielä ole saatu suoritusta. Muihin sisäisiin saamisiin on otettu mukaan muut saamiset ja siirtosaamiset eristä saamiset saman konsernin yrityksiltä ja omistusyhteyksyrityksiltä. Muut saamiset erään on yhdistetty virallisen taseen lyhytaikaiset erät kuten lainasaamiset, muut saamiset, maksamattomat osakkeet/osuudet ja siirtosaamiset. Siirtosaamisia ovat mm. etukäteen maksetut tulevan tilikauden menot, osatuloutuksen saamisten kertymä ja laskennalliset verosaamiset. Oikaisuna saamisiin sisältyvä osinkotulo poistetaan saamisista ja omasta pääomasta. Rahat ja rahoitusarvopaperit erään on yhdistetty virallisesta taseesta rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 32–33.)

Osake- tai muu peruspääoma erään kuuluu osakeyhtiössä osakepääoman ja muissa yhtiömuodoissa yritykseen sijoitetun perus- tai osuuspääoman. Oikaisu ei ole tarpeen, joten luvut saadaan suoraan virallisesta taseesta. Omaan pääomaan sisältyy myös erilaiset rahastot kuten muut rahastot, käyvän arvon rahastot ja ylikurssi- ja arvonkorotusrahastot sekä kertyneet voittovarot. Näihin ei tarvitse tehdä oikaisuja. Tilikauden tulos kohdasta löytyy virallisen tuloslaskelman mukainen voitto tai tappio. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 34–35.)

Vieras pääoma pitää sisällään sekä pitkäaikaisen että lyhytaikaisen vieraan pääoman. Pitkäaikainen vieras pääoma on velkaa, joka erääntyy maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluessa. Pitkäaikaisia vieraita pääomia ovat pääomalainat, lainat rahoituslaitoksilta, laskennallinen verovelka, pakolliset varaukset ja muut pitkäaikaiset velat. Muita pitkäaikaisia velkoja, jotka on yhdistetty virallisesta taseesta, ovat ostovelat, rahoitusvekselit, muut velat ja siirtovelat. Laskennallinen verovelka, jossa poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista siirretään yhteisöverokannan mukainen osuus tähän erään. Muutosta ei oikaista tuloslaskelmassa. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 38–39.)

Lyhytaikainen vieras pääoma on taas velkaa, joka erääntyy maksettavaksi viimeistään vuoden kuluessa. Saadut ennakot saadaan virallisesta taseesta. Ostovelat ovat pääsääntöisesti lyhytaikaisia velkoja, jotka ovat aiheutuneet tuotantotekijöiden hankkimisesta. Oikaisu ostovelkoihin tehdään, jos erään sisältyy osamaksuvelkaa. Osamaksuvelat siirretään lyhytaikaiseen korolliseen vieraaseen pääomaan. Muut korottomat lyhytaikaiset velat ryhmään on yhdistetty virallisen taseen Muut velat erään sisältyvät korottomat velat sekä siirtovelat. Muita korottomia velkoja ovat mm. ennakonpidätysvelat ja arvonalisäverovelat. Siirtovelkoja ovat jaksotetut erät, kuten palkat, lomapalkkavelat, vuokrat, vakuutusmaksut, korot ja etukäteen saadut korko- ja vuokratulot. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 40- 42.)

6. CASE AUTOSUOJAAMO X KY

Autosuojaamo X Ky on perustettu Hämeenlinnassa vuonna 1979. Yrityksen toimialaan kuuluu autojen ruosteenestosuojaukset sekä maalipinta käsittelyt. Yritystä perustettaessa päätettiin yhtiömuodoksi valita kommandiittiyhtiö, koska haluttiin jokaisen kantavan vastuun yhtiön varoista ja veloista tasapuolisesti. Tuohon aikaan osakeyhtiömuoto ei ollut niin yleinen kuin nykyään. Idea liiketoiminnan alan valinnalle tuli siitä, että aikoi- neen Hämeenlinnassa toimi eräs automyynti yritys, joka halusi luopua autojen ruos- tesuojauksesta. Tästä syntyi liikeidea lähteä jatkamaan liiketoimintaa omana yrityksenä.

Alussa äänellisiä yhtiömiehiä oli kolme ja äänettömiä yhtiömiehiä ei ollut mukana lain- kaan. Tuolloin yritys toimi vuokratiloissa. Vuonna 1982 yritys alkoi rakentamaan Hä- meenlinnaansa omaa hallirakennustaan. Ennen muuttoa uusiin tiloihin yksi äänellisistä yhtiömiehistä maksettiin ulos yrityksestä hänen omasta tahdostaan.

Uusien tilojen mukana yritystoimintaa mukaan tulivat myös äänettömät yhtiömiehet. Vuonna 1987 jäljellä olevat kaksi äänellistä yhtiömiestä riitautuivat keskenään, minkä vuoksi toinen äänellinen yhtiömiestä maksettiin ulos yrityksestä. Tämän jälkeen yrityk- seen jäi yksi äänellinen yhtiömiestä ja viisi äänetöntä yhtiömiestä.

Silloisella hetkellä Hämeenlinnassa toimi kaksi autosuojaamoalan yritystä. Kilpailuetu- na oli se, että hallissa mahtui suojaamaan isojakin autoja, mitä kilpailevassa yrityksessä ei pystynyt tekemään. Vuonna 2003 yrityksessä suoritettiin sukupolvenvaihdos. Äänel- listen ja äänettömien yhtiömiesten määrä pysyi samana sukupolvenvaihdoksen jälkeen.

Yrityksen toiminta on ollut jatkuvasti noususuhdanteista, minkä vuoksi yritys panostaa- kin laatuun ja osaavaan henkilökuntaan.

Tulevaisuuden suunnitelmissa on, että vuonna 2011 pitkäaikainen yhtiömuoto eli kom- mandiittiyhtiö jää unholaan ja yritys muuttuu uudeksi yhtiömuodokseen osakeyhtiön. Osakeyhtiöksi muuttamisen myötä kolme äänetöntä yhtiömiestä maksetaan kokonaan ulos ja kaksi äänetöntä yhtiömiestä tulee jatkamaan osakkaina sijoitetullaan pääomal- laan. Äänellinen yhtiömiestä tulee jatkamaan osakeyhtiössä toimitusjohtajana

7. AUTOSUOJAAMO X KY:N TULOSLASKELMAN JA TASEEN OIKAISUT

Tutkimuksessa käytetään Autosuojaamo X:n virallisia tulolaskelmia ja taseita vuosilta 2007 – 2009. Tilikautena yrityksellä on 1.4 – 31.3. Yritys käyttää lain tarkoittamalla tavalla lyhennettyä tuloslaskelmaa ja tasetta. Yksityiskohtaisten tietojen saamiseksi käytetään apuna myös laajaa tuloslaskelmaa ja tasetta.

7.1 Autosuojaamo X:n tuloslaskelman oikaisuvaatimukset

Oikaistu tuloslaskelma alkaa liikevaihdosta. Virallisen ja oikaistun tuloslaskelman liikevaihto on sama. Liiketoiminnan muut tuotot saadaan suoraan virallisesta tuloslaskelmasta. Aine- ja tarvikekäyttö saadaan laskelmalla virallisesta tuloslaskelmasta ostot tilikauden aikana sekä varaston lisäys/vähennys yhteen. Ulkopuoliset palvelut saadaan suoraan virallisesta tuloslaskelmasta. Oikaistussa tuloslaskelmassa henkilöstökuluihin on sisällytetty virallisesta tuloslaskelmasta palkat ja eläkekulut sekä muut henkilöstösivukulut. Laskennallinen palkkakorjaus on tehtävä oikaistuun tuloslaskelmaan, koska omistajan työn osuus on huomattava eikä hän ole nostonut yrityksestä palkkaa vaan ottanut rahaa omina yksityisottoina. Palkkakorjaus on tehty YTN:n suositusten mukaisesti. Liiketoiminnan muut kulut saadaan suoraan virallisesta tuloslaskelmasta. Näiden jälkeen oikaistussa tuloslaskelmassa esiintyy välitulos, käyttökate.

TAULUKKO 3. Autosuojaamo X:n oikaistu tuloslaskelma vuosilta 2007 - 2009

	2009	2008	2007
LIKEVAIHTO	332 642,02	333 782,93	262 654,57
Liiketoiminnan muut tuotot	6 458,13	4 895,67	2 415,27
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	339 100,15	338 678,60	265 069,84
Aine- ja tarvikekäyttö	-56 426,23	-65 602,83	-50 260,50
Ulkopuoliset palvelut	-136,11	-196,52	-427,42
Henkilöstökulut	-88 855,08	-107 581,50	-97 149,65
Laskennallinen palkkakorjaus	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00
Liiketoiminnan muut kulut	-80 758,57	-77 856,07	-66 975,80
KÄYTTÖKATE	92 924,16	67 441,68	30 256,47
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 625,61	-47 467,36	-39 424,18
LIKETULOS	36 298,55	19 974,32	-9 167,71
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	64,42	111,48	8 668,28
Muut korot - ja rahoitustuotot	2 638,65	1 221,81	4 903,96
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-7 308,64	-10 599,92	-6 594,02
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset	2 212,41	-8 000,63	-2 233,72
Välittömät verot	-0,66	-1,72	-2,77
NETTOTULOS	33 904,73	2 705,34	-4 425,98
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00
KOKONAISTULOS	33 904,73	2 705,34	-4 425,98
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys	1 795,91	-1 488,00	-3 266,92
Laskennallinen palkkakorjaus	20 000,00	20 000,00	20 000,00
TILIKAUDEN TULOS	55 700,64	21 217,34	12 307,10

Myös suunnitelman mukaiset poistot tulevat suoraan virallisesta tuloslaskelmasta. Rahoitustuotoissa ja – kuluissa ainoa oikaisu toimenpide oli sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset. Niihin yhdistettiin virallisesta tuloslaskelmasta arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista ja vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista. Tuloverot siirtyivät kohtaan välittömät verot.

Näiden jälkeen saatiin yhteenvetona nettotulos ja, koska satunnaisia kuluja ei ollut, kokonaistulos oli sama nettotuloksen kanssa.

Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys saatiin suoraan virallisesta tuloslaskelmasta. Oikaistussa tuloslaskelmassa lopussa esiintyy vielä laskennallinen palkkakorjaus. Kokonaistulos yhteen laskettuna varausten lisäyksen ja laskennallisen palkkakorjauksen kanssa saatiin tilikauden tulos, joka on sama kuin virallisessa tuloslaskelmassa.

7.2 Autosuojaamo X:n taseen oikaisuvaatimukset

Autosuojaamo X:n oikaistu tase alkaa maa- ja vesialueista. Virallisesta taseesta kaikki pysyvät vastaavat siirtyvät ilman oikaisu toimenpiteitä oikaistuun taseeseen. Vaihtuvat vastaavat osiossa virallisen taseen erä siirtosaamiset muutetaan oikaisussa muut saamiset eräksi. Rahat ja rahoitusarvopaperit erään kohdistuu oikaisu johon lasketaan virallisesta taseesta yhteen muut arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Lopuksi lasketaan yhteen pysyvät ja vaihtuvat vastaavat.

TAULUKKO 4. Autosuojaamo X:n oikaistu tase vuosina 2007 - 2009

	2009	2008	2007
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Maa- ja vesialueet	24 214,87	24 214,87	24 214,87
Rakennukset ja rakennelmat	20 511,19	15 960,10	17 161,40
Koneet ja kalusto	165 245,26	138 798,18	141 467,52
Muut aineelliset hyödykkeet	1 254,56	1 254,56	1 254,56
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	211 225,88	180 227,71	184 098,35
Muut osakkeet ja osuudet	616,28	616,28	1 326,32
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	616,28	616,28	1 326,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Valmiit tuotteet	3 276,83	3 407,59	5 521,08
Vaihto-omaisuus yhteensä	3 276,83	3 407,59	5 521,08
Myyntisaamiset	13 858,19	10 864,30	7 000,83
Muut saamiset	5 059,19	6 351,82	5 223,98

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	18 917,38	17 216,12	12 224,81
Rahat ja rahoitusarvopaperit	42 336,93	31 275,99	34 444,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	276 373,30	232 743,69	237 614,89
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma tilikauden alussa	10 932,02	10 932,02	10 932,02
Kertyneet voittovarot	-32 416,53	-17 864,50	-673,51
Tilikauden tulos	55 700,64	21 217,34	12 307,45
Taseen oma pääoma yhteensä	34 216,13	14 284,86	22 565,96
Vapaaehtoiset varaukset	19 593,76	21 389,67	19 901,67
Poistoero ja varaukset yhteensä	19 593,76	21 389,67	19 901,67
Oikaistu oma pääoma yhteensä	53 809,89	35 674,53	42 467,63
VIERAS PÄÄOMA			
Lainat rahoituslaitoksilta	82 775,22	78 150,00	63 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	49 406,07	36 321,04	53 380,64
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	132 181,29	114 471,04	116 380,64
Korolliset lyhytaikaiset velat	66 197,76	54 841,56	56 400,91
Ostovelat	6 112,86	5 520,18	6 637,40
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	18 071,50	22 236,38	15 728,31
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	90 382,12	82 598,12	78 766,62
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	222 563,41	197 069,16	195 147,26
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	276 373,30	232 743,69	237 614,89

Vastattavaa puoli alkaa taseen omalla pääomalla johon ei kohdistu oikaisuja. Toimintavaraus saa oikaisussa uuden nimen, vapaaehtoiset varaukset. Muuten varausta ei tarvitse oikaista. Oma pääoma saadaan koota suorilla virallisesta taseesta. Ainoastaan muutama erä nimetään uudelleen.

Pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa lainat rahoituslaitoksilta erä saadaan suoraan virallisesta taseesta. Ostovelat ja muut velat yhdistetään virallisesta taseesta, joka saa oikaisussa nimen muut pitkäaikaiset velat.

Lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa lainat rahoituslaitoksilta ja muut velat yhdistetään, joka oikaisussa muuttuu korolliset lyhytaikaiset velat eräksi. Siirtovelat saa oikaistussa taseessa uuden nimen muut korottomat lyhytaikaiset velat.

8. AUTOSUOJAAMO X:N TUNNUSLUKUANALYYSI

Yrityksen taloudellista tilaa esitetään laskettujen tunnuslukujen avulla. Olennaista on valita oikeat tunnusluvut, jotta niistä on yritykselle hyötyä. Oikeiden tunnuslukujen avulla ja riittävän suurella ajanjaksolla, yritys pystyy seuraamaan omaa taloudellista tilaansa sekä hyödyntämään saamaansa informaatiota. Seuraamalla lukuja nähdään missä on petrattu ja missä pitäisi parantaa tulevaisuudessa.

Kommandiittiyrityksen virallisen tilinpäätöksen tuloslaskelman ja taseen pohjalta on tehty oikaistu tuloslaskelma ja tase. Oikaistujen tilinpäätöstietojen pohjalta on laskettu 12 yleisemmin käytettyä tunnuslukua mittaamaan yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja tehokkuutta.

8.1 Kannattavuus

Kannattavuudella tarkoitetaan sitä, että sisääntulevan rahan määrä on suurempi kuin ulosmenevän rahan. Hyvän kannattavuuden avulla pystytään pitämään huolta sekä yrityksen maksuvalmiudesta että vakavaraisuudesta. (Vilkkumaa 2010, 44.)

Liiketulosprosentti

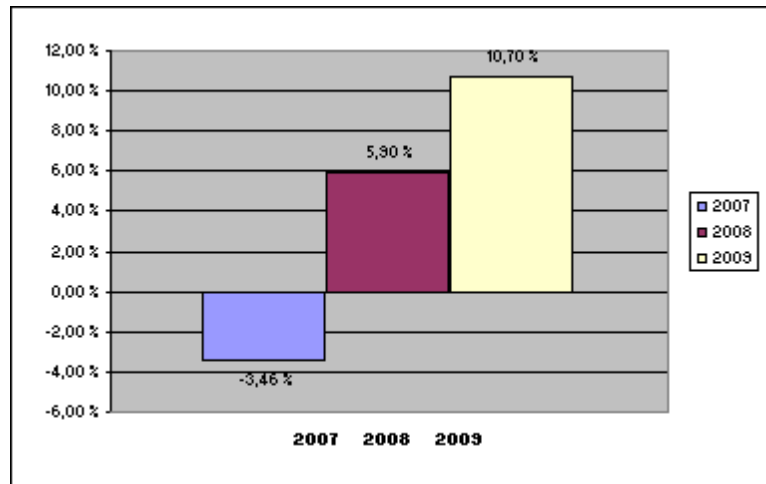
Tämä luku kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Se on oikaistun tuloslaskelman välitulos, joka poikkeaa virallisen tuloslaskelman liikevoitosta/ - tappiosta tehtyjen oikaisujen määrällä. Oikaisuja voivat olla esim. tehty palkkaoikaisu. Tämä soveltuu hyvin yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 56.)

$$\text{Liiketulos - \%} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotto yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Liiketulos - \%} = \frac{36.298,55}{339.100,15} \times 100 = 10,70\%$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	-3,46 %
2008	5,90 %
2009	10,70 %

Kuvio 1. Liiketulosprosentin kehitys

YTN on antanut ohjearvot liiketulosprosentille. Yli 10% hyvä, 5 – 10% tyydyttävä ja alle 5% heikko.

Voidaankin todeta yrityksen liiketulosprosentin olleen heikko vuonna 2007, jonka jälkeen luku on parantunut vuosi vuodelta. Vuonna 2008 on päästy tyydyttävälle tasolle ja vuonna 2009 hyvälle tasolle.

Nettotulosprosentti

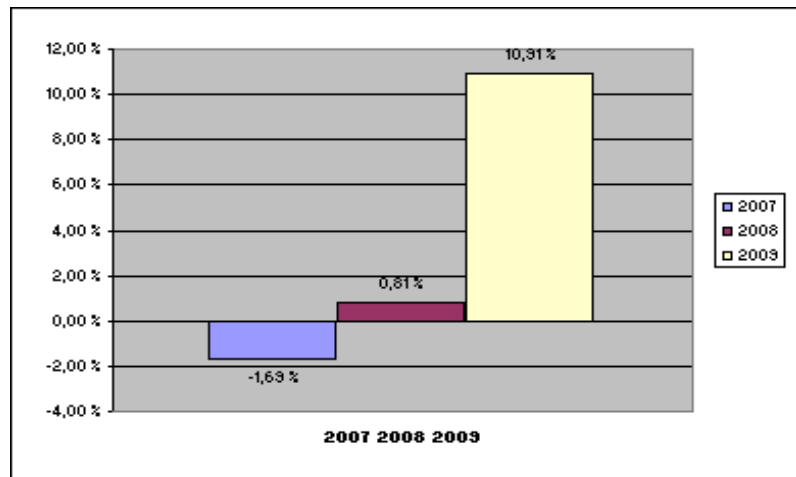
Mitataan yrityksen toiminnan katetta, kun on otettu huomioon kaikki säännölliset tuotot ja kulut. Se osoittaa kuinka monta prosenttia yrityksen liikevaihdosta jää voittoriville. Tämä tunnusluku on oivallinen osakeyhtiö yrityksille, koska se osoittaa yrityksen kyvyn maksaa omistajalleen osinkoja. (Vilkkumaa 2010, 47.)

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotto}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{33.904,73}{332.642,02} \times 100 = 10,19\%$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Tulos</u>
2007	-1,69 %
2008	0,81 %
2009	10,91 %

Kuvio 2. Nettotulosprosentin kehitys

Nettotulosprosentti on kannattavissa yrityksissä positiivinen. Tulos on parantunut huomattavasti vuodesta 2007 vuoteen 2009. Nettotulosprosentti on kannattavissa yrityksissä positiivinen. Voidaan siis todeta yrityksen toiminnan olevan kannattavaa muina vuosina paitsi vuonna 2007, koska silloin nettotulosprosentti on ollut negatiivinen.

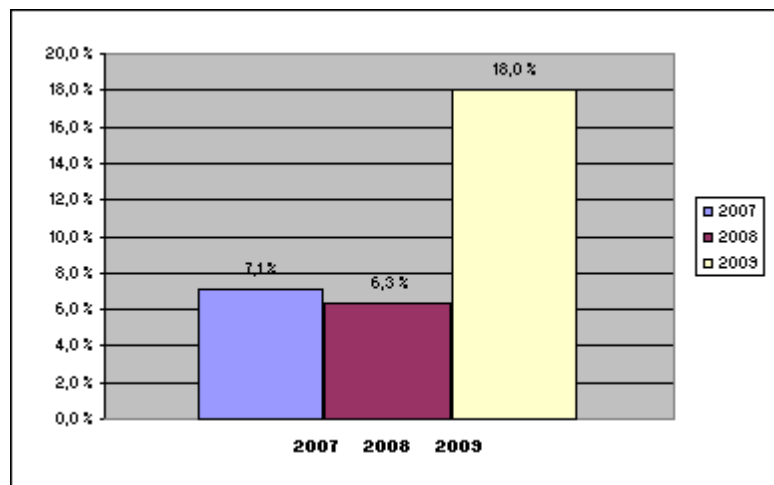
Sijoitetun pääoman tuotto

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos+rahoituskulut+verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilik.}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto - \%} = \frac{33.904,73 + 7.308,64 + 0,66}{228.588,04} \times 100 = 18,0\%$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	7,1 %
2008	6,3 %
2009	18,0 %

Kuvio 3. Sijoitetun pääoman tuotto

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on kehittynyt parempaan suuntaan kolmen vuoden aikana. Huonoin vuosi on selvästi ollut vuonna 2007. Vuonna 2009 sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yli 15%, joten kannattavuutta voidaan pitää hyvänä.

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)

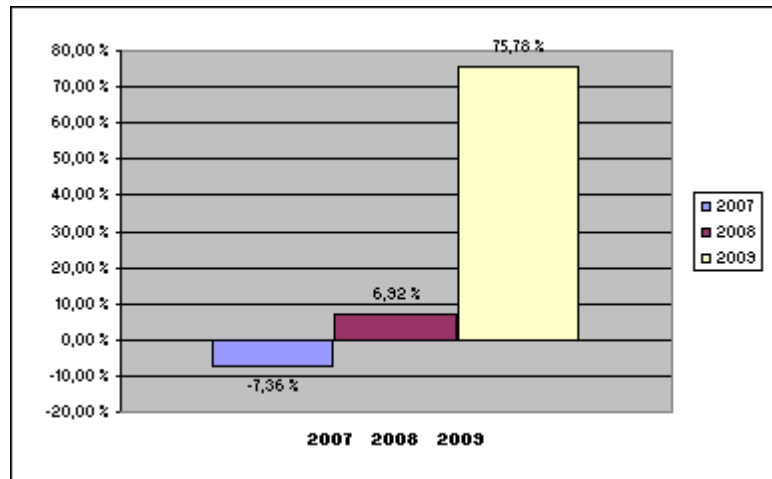
Mitataan mitä tilikauden tulos tuottaa omalle pääomalle. Yrityksen nettotulos jaetaan oikaistun oman pääoman keskiarvolla.

$$\text{Oman pääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{Oman pääoman tuotto - \%} = \frac{33.904,73}{44.742,21} \times 100 = 75,78\%$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	-7,36 %
2008	6,92 %
2009	75,78 %

Kuvio 4. Oman pääoman tuotto prosenttien kehitys

Vuonna 2007 oma pääoma on ollut miinusmerkkinen. Vuonna 2008 oma pääoma on kääntynyt positiiviseksi. Vuosi 2009 on ollut erityisen voitokas, sillä tulos on ollut voitollinen ja oma pääoma on kasvanut roimalla vauhdilla ylöspäin. Vuonna 2008 ja 2009 oma pääoma ylittää edellä lasketun sijoitetun pääoman tuotto prosenttiin, mikä onkin toivottavaa, koska omalle pääomalle pitää saada korkeampi tuotto kuin koko sijoitetulle pääomalle.

8.2 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus kertoo vieraan ja oman pääoman osuuden koko pääomasta. Vakavaraisella yrityksellä vieraan pääoman osuus ei ole kovin suuri koko pääomasta.

Ei vakavaraisella yrityksellä on suuri vieras pääoma. (Kallunki & Kytönen 2002, 80.)

Suurempi vakavaraisuus antaa yritykselle mahdollisuuden tehdä itsenäisiä ratkaisuja. Mitä heikompi vakavaraisuus on, sitä enemmän yritys on sidottu vieraan pääoman rahoittajien antamiin vaatimuksiin esimerkiksi lainaehtojen välityksellä. (Vilkkumaa 2010, 50.)

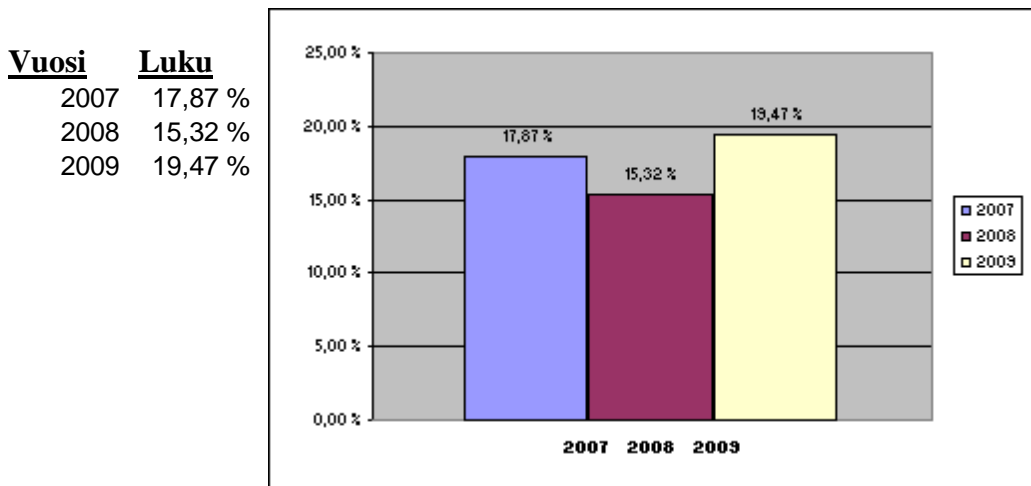
Omavaraisuusaste

Kertoo omien varojen osuutta yrityksen rahoitusrakenteesta.

$$\text{Omavaraisuusaste - \%} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistu taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste - \%} = \frac{53.809,89}{276.373,30} \times 100 = 19,47\%$$

vuoden 2009 luku

Kuvio 5. Omavaraisuusprosentin kehitys

YTN on antanut omavaraisuusasteelle seuraavanlaiset ohjearvot: yli 40% on hyvä, 20 – 40% on tyydyttävä ja alle 20% on heikko. Omavaraisuusaste on jäänyt vuosina 2007-2009 alle 20%:n, joten yrityksen omavaraisuusaste on heikko. Tässä tapauksessa tun-

nusluku antaa oikean kuvan, koska yritysjohtaja haluaa toimia omavaraisuuspainotteisessa yrityksessä.

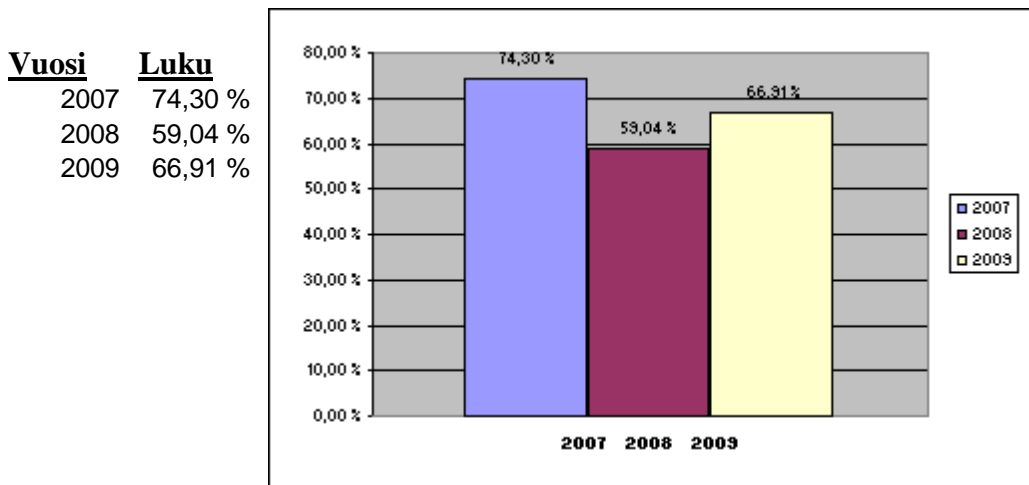
Velkaantuneisuus

Lasketaan vieraan pääoman osuutta liikevaihtoon.

$$\text{Velka- \%} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat – saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Velka- \%} = \frac{222.563,41}{332.642,02} \times 100 = 66,91\%$$

vuoden 2009 luku

Kuvio 6. Velkaantuneisuuden kehitys

YTN on antanut seuraavanlaiset ohjearvot: alle 40% on hyvä, 40 – 80% on tyydyttävä ja yli 80% heikko. Yrityksen velkaantuneisuus on pysynyt tyydyttävällä tasolla. Kaikkein alhaisimpana velkaantuneisuus on ollut vuonna 2008 ja vuoteen 2009 on tullut noin 7% korotus.

8.3 Maksuvalmius

Tarkoittaa yrityksen kykyä suorittaa maksunsa sovittuina ajankohtina. Sen tarkoituksena on kuvata yrityksen lyhyen aikavälin rahoituksen riittävyyttä. Sitä voidaan tarkastella quick ratio ja current ratio- tunnuslukujen avulla. (Vilkkumaa 2010, 48.)

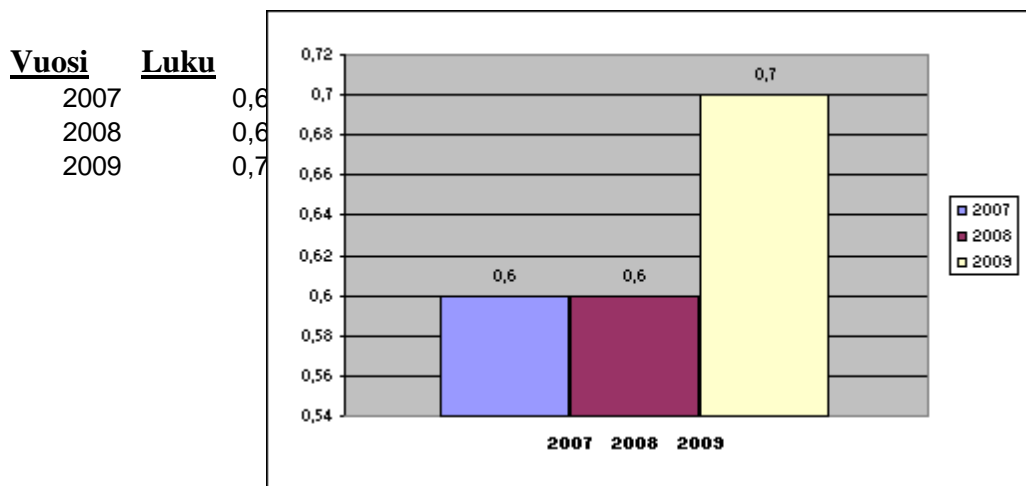
Quick ratio

Laskee yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudellaan (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 66).

$$\text{Quick ration} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}}$$

$$\text{Quick ration} = \frac{61.254,31}{90.382,12} = 0,7$$

vuoden 2009 luku

Kuvio 7. Quick ration kehitys

YTN on antanut Quick ratiolle seuraavanlaiset ohjearvot: yli 1 hyvä, 0,5 – 1 tyydyttävä ja alle 0,5 heikko. Heikkoutena tässä luvussa on se, että se antaa kuvan yrityksen maksuvalmiudesta yhtenä lyhyenä hetkenä eli taseen laatimispäivänä. Tämän perusteella yrityksen Quick ratio on ollut viimeiset kolme vuotta tyydyttävällä tasolla. Maksuvalmiutta saadaan paremmaksi, kun lyhytaikaisen vieraan pääoman tarve saadaan vähemmään.

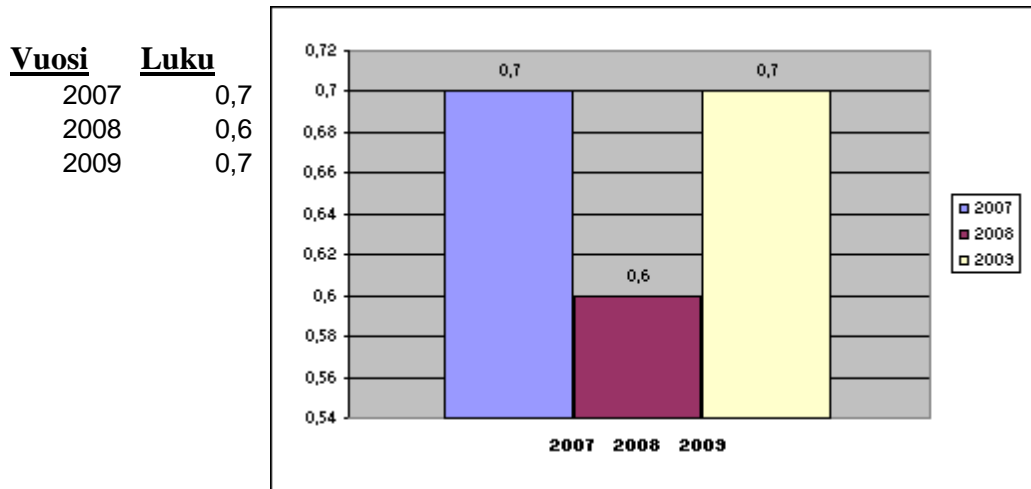
Current ratio

Lasketaan yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitus- ja vaihto-omaisuudellaan.

$$\text{Current ration} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

$$\text{Current ration} = \frac{3276,83 + 61.254,31}{90.382,12} = 0,7$$

vuoden 2009 luku

Kuvio 8. Current ration kehitys

YTN:n antamina ohjearvoina voidaan pitää: yli 2 hyvä, 1 – 2 tyydyttävä ja alle 1 heikko. Myös tämän tunnusluvun heikkoutena on se, että se antaa kuvan vain taseen laatimispäivästä. Maksuvalmius voi vaihdella suuresti tilikauden aikana. Kolme viimeistä vuotta Current ratio on ollut yrityksessä heikko. Tämä viittaa maksuvalmiuden olevan heikko yrityksessä.

8.4 Kiertonopeus

Kiertonopeustunnusluvut antavat mahdollisuuden tutkailla yrityksen toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta. Sopivia tunnuslukuja ovat ostovelkojen kiertoaika ja myyntisaamisten kiertoaika. Luvut kuvaavat tilinpäätöshetken tilannetta. (Vilkkumaa 2010, 52.)

Myyntisaamisten kiertoaika

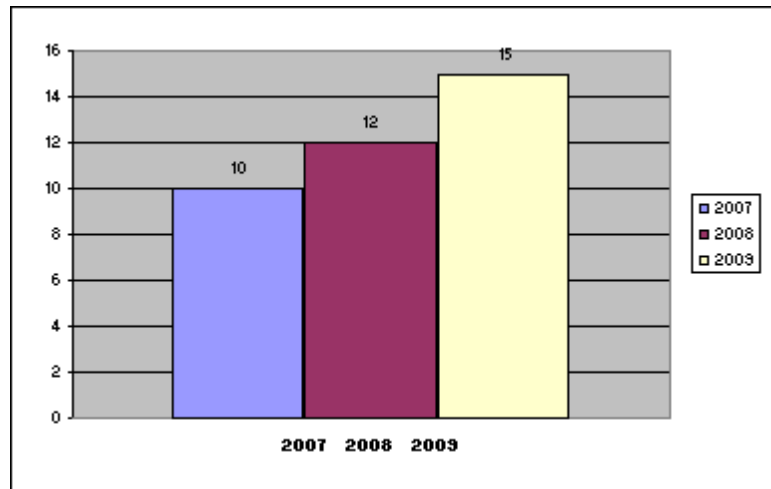
Kertoo missä ajassa yritys saa rahat yrityksen kassaan. Tunnuslukua on hyvä käyttää vertailuun sekä alan sisällä että kilpailijoihin. (Vilkkumaa 2010, 53.)

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{\text{Myyntisaamiset} + \text{sisäiset myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto}} \times 365$$

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{13.858,19}{332.642,02} \times 365 = 15 \text{ vrk}$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	10 vrk
2008	12 vrk
2009	15 vrk

Kuvio 9. Myyntisaamisten kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoaika on kasvanut vuodesta 2007 lähtien. Myyntisaamiset saadaan noin kahden viikon kuluessa, mikä on hyvä asia, koska sen avulla yritys parantaa maksuvalmiuttaan. On hyvä huomata ettei myyntisaamisten kiertoaika ole huolestuttavasti kasvanut kolmen vuoden aikana.

Ostovelkojen kiertoaika

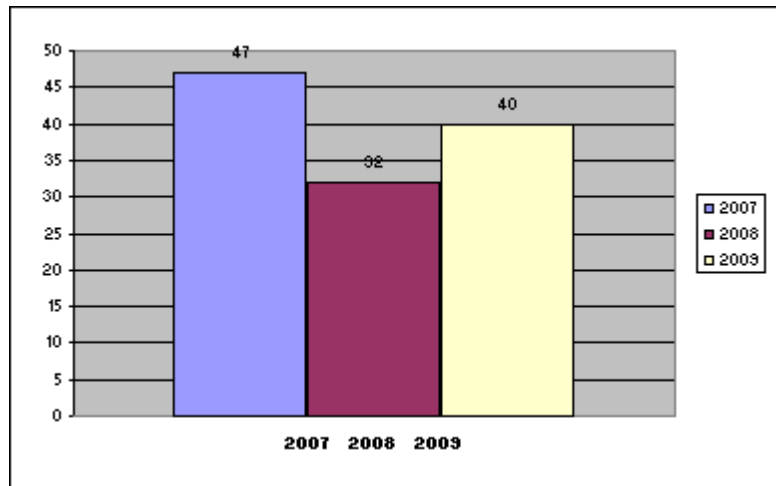
Kertoo missä ajassa yritys maksaa ostolaskunsa.

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{\text{Ostovelat} + \text{sisäiset ostovelat}}{\text{Ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut}} \times 365$$

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{6112,86}{56.295,47 + 136,11} \times 365 = 40 \text{ vrk}$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	47 vrk
2008	32 vrk
2009	40 vrk

Kuvio 10. Ostovelkojen kiertonopeus

Ostovelkojen kiertoaika kasvoi vuodesta 2008, mutta laski verrattuna vuoteen 2007.

Ottaen kuitenkin huomioon yrityksen alan on ostovelkojen maksuaika lähestulkoon aina 30 pv tai 45 pv netto. Käteisalennuksia ei tällä alalla yleensä myönnetä. Koska luvut kuvaavat tilinpäätöshetkeä, saattaa ne poiketa huomattavastikin vuoden keskimääräisestä luvusta.

8.5 Muut tunnusluvut

Liikevaihdon muutos - %

Kuvaa yrityksen toiminnan kasvua tai supistumista.

Liikevaihto – liikevaihto ed. kaudella

Liikevaihdon muutos - % = ----- x 100

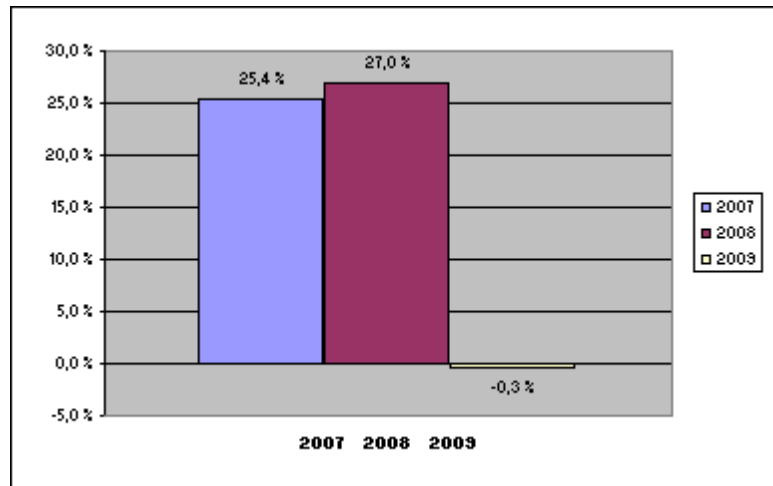
Liikevaihto edellisellä kaudella

332.642,02 – 333.782,93

Liikevaihdon muutos - % = ----- x 100 = -0,3%

vuoden 2009 luku 333.782,93

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	25,4 %
2008	27,0 %
2009	-0,3 %

Kuvio 11. Liikevaihdon muutoksen kehitys

Vuonna 2009 on tapahtunut jyrkkä lasku. Liikevaihdon muutos on laskenut erinomaisesta välttävälle tasolle. Selvää syytä tälle laskulle ei ole löydettävissä. Tilinpäätöstä tarkastellessa liikevaihto on ollut hyvä vuonna 2008 ja pientä laskua on tullut vuoteen 2009, mutta verrattaessa vuoteen 2007 liikevaihto on euromääräisesti kasvanut huomattavasti. Kun kuvataan liikevaihdon muutosta prosentuaalisesti ja kasvu on ollut vuoteen 2009 jyrkkää, syynä saattaa olla yrityksen tuloutustapa esim. osatuloutus.

Liikevaihto/henkilö

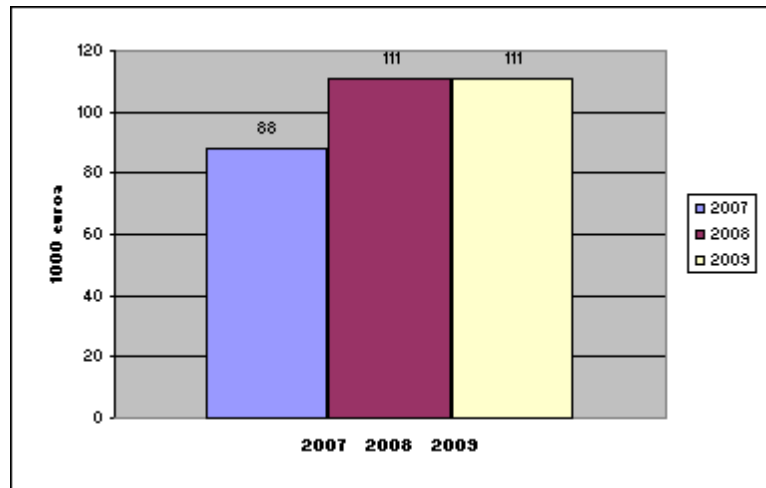
Tämän tunnusluvun avulla voidaan nähdä, miten tehokkaasti yrityksen henkilöstö on toiminut.

$$\text{Liikevaihto/henkilö} = \frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Henkilökunta keskimäärin}}$$

$$\text{Liikevaihto/henkilö} = \frac{332.642,02}{3} = 111 \text{ (1000€)}$$

vuoden 2009 luku

<u>Vuosi</u>	<u>Luku</u>
2007	88 000
2008	111 000
2009	111 000

Kuvio 12. Liikevaihto/henkilö kehitys

Henkilöstöön on palkkakirjanpidon mukaan kuulunut kaikkina kolmena vuonna 3 henkilöä. Työntekijöiden määrällä mitattuna on yrityksen kehitys ollut nousujohteista vuodesta 2007. Vuodet 2008 ja 2009 ovat olleet tasaista kehitystä.

9. JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyössä käytetty tunnuslukuanalyysi on yksi osa tilinpäätösanalyysi menetelmistä. Analyysia tehdessä isoin haaste on, että osaa valita sopivimmat tunnusluvut kuvaamaan yrityksen taloudellista tilaa, koska kyseessä on pieni pk-yritys.

Tutkimuksessa olisin mielelläni tehnyt toimiala vertailun tunnuslukujen välillä, mutta se ei ollut mahdollista, koska ala on sen verran harvinainen, ettei vertailulukuja ollut saatavilla.

9.1 Tunnuslukujen pohtiminen

Kannattavuuden tunnusluvuista sekä liiketulosprosentti että nettotulosprosentti ovat kasvaneet huomattavasti vuoteen 2009 mennessä. Tämän perusteella pystytään toteamaan, että yritystoiminta on näillä tunnusluvuilla mitattuna ollut kannattavaa. Oman pääoman sekä sijoitetun pääoman tuottoprosentteissa on yrityksellä vielä parantamisen varaa. Näitä kahta tunnuslukua heikentää oikaisussa mukana oleva palkkaoikaisu. Laskin, että ilman palkkaoikaisua, yrityksen oma pääoma ja sijoitetun pääoman tuotto prosentit olisivat olleet vuonna 2009 erinomaisella tasolla.

Vakavaraisuuden tunnusluvuilla mitattuna yrityksen toiminta ei ole liiallisen vieraan pääoman varassa. Yrityksen velkaantuneisuus ja omavaraisuus on tyydyttävällä tasolla, joten tulevaisuudessa yrityksen olisi syytä vähentää vierasta pääoma ja lisätä omavaraisuutta.

Maksuvalmiutta kuvaavissa tunnusluvuissa on mielestäni yrityksellä eniten parannettavaa. Sekä quick ratio että current ratio ovat kumpikin heikolla tasolla, joka puoltaa sitä, ettei yrityksellä ole hyvät mahdollisuudet selviytyä lyhytaikaisista veloista pelkällä rahoitus- ja vaihto-omaisuudellaan. Tosin näiden tunnuslukujen heikkoutena on se, etteivät ne anna kuvaa kuin taseen laatimispäivänä. Todellisuus voi siis olla parempi, jos tunnusluku kertoisi kuvan koko tilikaudelta.

Kiertonopeus tunnusluvuista voidaan todeta se, että ne ovat yrityksessä kohdallaan. Myyntisaamisten kiertoaika on nousut vain muutamalla päivällä kolmessa vuodessa ja edelleen yritys saa myyntisaamiset noin 15 päivän kuluessa. Ostovelkojen kiertoaika on myös hyvä sen ollessa noin 45 päivää, joka on normaali tuolla alalla.

Muista tunnusluvuista todettakoon se, että liikevaihto henkilöä kohden on hyvä ja tasainen. Liikevaihdon muutos on jostain syystä romahtanut roimasti vuonna 2009, vaikka se on ollut vuonna 2007 ja 2008 erinomainen. Syynä tähän saattaa olla yrityksen tuloutustapa. Euromääräisesti katsottuna liikevaihto ei ole ollut vuonna 2009 huono vaan hyvällä tasolla.

Yrityksen tavoitteena on kasvu nyt ja tulevaisuudessa, joten on pidettävä huoli siitä, että yritys pysyy mukana talouden kehityksessä. Näiden tunnuslukujen perusteella totean yrityksen jatkuvuuden olevan vakaa tulevaisuudessa. Aina on parannettavaa, joten toivon yrityksen kiinnittävän entistä enemmän huomiota maksuvalmiuteensa.

9.2 Tutkimuksen ratkaiseminen

Opinnäytetyöhön oli hyvin saatavilla teorian tietoa, jota käytin paljon hyväkseni. Se myös mahdollisti luetettavan teorian tekemisen. Harmikseni vain huomasin, että suurin osa kirjallisuudesta on suunnattu osakeyhtiöille. Huomattavasti vähemmän löytyi kirjallisuutta kommandiittiyhtiöstä. Kirjallisuuden lisäksi käytössäni oli yrityksen tuloslaskelmat ja taseet sekä tarvittaessa sain kysellä tarkennuksia yrityksen tilintarkastajalta. Jotta yritys sai selvän kuvan taloudellisesta tilastaan, valittiin käyttöön mahdollisimman monta sopivaa tunnuslukua. Opinnäytetyössäni päätin jättää laskematta ennusteen seuraaville toimintavuosille, koska yritys muuttuu vuoden 2011 aikana osakeyhtiöksi.

9.3 Tutkimuksen rajoitukset

Rajoituksena opinnäytetyössäni koin yhtiön koon ja yritysmuodon. Oikaisuja ei tarvinnut paljoa tehdä, ainoastaan erien uudelleen järjestelyjä. Osa tunnusluvuista on suunnattu osakeyhtiö yrityksille, kuten osakekohtaiset tunnusluvut, joita ei voida laskea esimer-

kiksi kommandiittiyhtiölle. Ainut asia palkkaoikaisuissa on laskennallinen palkkakorjaus, joka koskee henkilöyhtiöitä. Laskennallinen palkkakorjaus tehtiin YTN:n ohjeiden mukaisesti. Koska henkilöyhtiöissä omistajan työpanos on olennainen, en voi olettaa YTN:n ohjeissa olevan palkan olevan todellinen. Päädyin kuitenkin käyttämään ohjearvoa, jotta oikaistu tuloslaskelma olisi oikeanlainen.

9.4 Tulevaisuuden suunnittelu

Yritys itse ratkaisee kuinka hyödylliseksi kokee tehdyn analyysin ja siitä saadut tulokset. Olisi hyvä, että tulevina vuosina yritys laskisi nämä samat tunnusluvut, jotka opinäytetyössä esiintyy. Näin yritys pystyy seuraamaan ovatko tunnusluvut laskevia vai nousevia. Näiden tunnuslukujen laskeminen on helppoa ensi kerralla, koska kaavat ovat valmiina. Useammalta vuodelta kootuilla tunnusluvuilla pystytään ennustamaan paremmin yrityksen tulevaisuutta. Nähdään onko yritys kannattava vai ei. Tunnuslukujen avulla pystytään näkemään yrityksen taloudellinen tilanne kokonaisuutena sekä hahmotamaan, missä kohtaa on parantamisen varaa.

Yritys tulee vuoden 2011 alussa muuttumaan osakeyhtiöksi, mutta samoja tunnuslukuja voidaan soveltaa myös osakeyhtiömuotoon. Uskon, että tulevaisuudessa yrityksellä tulee olemaan mielenkiintoista saada vertailla tunnuslukuja eri yhtiömuotojen välillä. Yritys pääsee näkemään miten tunnusluvut muuttuvat, kun yhtiömuoto vaihtuu vai muuttuvatko ne sittenkään, sen aika tulee näyttämään.

LÄHTEET

Kallunki, Juha-Pekka & Kytönen, Erkki 2002. Uusi tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum Media Oy

Karjalainen, Lasse 2002. Pienyrityksen talousopas. Kuopio: Finnvera Oyj

KHT-yhdistys- Föreningen GGR ry 2007. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tilinpäätösmalli. Helsinki: KHT-Media Oy

Mäkinen, Lassi 2003. Pienyrityksen tilinpäätös käytännössä. Jyväskylä: Talentum

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita

Rissanen, Tapio 2004. Yrityksen verosuunnittelu ja kuumat veroneuvot. Kustannusosakeyhtiö Pohjantähti

Vilkkumaa, Matti 2010. Yrityksen menestyksen mittarit. Helsinki: Yrityskirjat Oy

Yritystutkimusneuvottelukunta ry. 2005. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Gaudeamus

LIITTEET

LIITE 1: Autosuojaamo X:n tuloslaskelma 2007 - 2008

LIITE2: Autosuojaamo X:n taseen vastaavaa 2007 – 2008

LIITE3: Autosuojaamo X:n taseen vastattavaa 2007 – 2008

LIITE4: Autosuojaamo X:n tuloslaskelma 2008 – 2009

LIITE5: Autosuojaamo X:n taseen vastaavaa 2008 – 2009

LIITE6: Autosuojaamo X:n taseen vastattavaa 2008 - 2009

LIITE 1

	01.04.2008 - 31.03.2009	01.04.2007 - 31.03.2008
Rahayksikkö EURO		
LIIKEVAIHTO	333 782,93	262 654,57
Liiketoiminnan muut tuotot	4 895,67	2 415,27
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-63 489,34	-50 651,56
Varastojen lisäys / vähennys	-2 113,49	391,41
Ulkopuoliset palvelut	-196,52	-427,42
	-65 799,35	-50 687,57
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-75 657,36	-70 169,13
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 176,84	-22 113,08
Muut henkilösivukulut	-6 747,30	-4 867,44
	-107 581,50	-97 149,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-47 467,36	-39 424,18
	-47 467,36	-39 424,18
Liiketoiminnan muut kulut	-77 856,07	-66 975,80
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	39 974,32	10 832,64
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	111,48	8 668,28
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	1 221,81	4 903,96
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-710,04	-699,40
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-7 290,59	-1 534,32
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-10 599,92	-6 594,02
	-17 267,26	4 744,50
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	22 707,06	15 577,14
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	22 707,06	15 577,14
Tilinpäätössirrot		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 488,00	-3 266,92
	-1 488,00	-3 266,92
Tuloverot		
Tilikauden verot	-1,72	-2,77
	-1,72	-2,77
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	21 217,34	12 307,45

Rahayksikkö EURO	31.03.2008	31.03.2007
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	24 214,87	24 214,87
Omistetut		
Rakennukset ja rakennelmat	17 161,40	18 453,12
Omistetut	141 467,52	10 411,44
Koneet ja kalusto	1 254,56	1 254,56
Muut aineelliset hyödykkeet	184 098,35	54 333,99
Sijoitukset	1 326,32	23 483,32
Muut osakkeet ja osuudet	1 326,32	23 483,32
	185 424,67	77 817,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	5 521,08	5 129,67
Valmiit tuotteet/Tavarat	5 521,08	5 129,67
Saamiset		
Lyhytaikaiset	7 000,83	5 802,61
Myyntisaamiset	5 223,98	4 621,01
Siirtosaamiset	12 224,81	10 423,62
Rahoitusarvopaperit	30 106,76	15 545,98
Muut arvopaperit	30 106,76	15 545,98
Rahat ja pankkisaamiset	4 337,57	1 179,41
	52 190,22	32 278,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	237 614,89	110 095,99

Rahayksikkö EURO	31.03.2008	31.03.2007
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Pääomapanokset	10 932,02	10 932,02
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-673,51	2 750,49
Tilikauden voitto (tappio)	12 307,45	47 548,87
	22 565,96	61 231,38
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	19 901,67	16 634,75
	19 901,67	16 634,75
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	63 000,00	0,00
Ostovelat	38 316,20	0,00
Muut velat	15 064,44	0,00
	116 380,64	0,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	38 955,09	0,00
Ostovelat	6 637,40	6 337,23
Muut velat	17 445,82	15 742,68
Siirtovelat	15 728,31	10 149,95
	78 766,62	32 229,86
	195 147,26	32 229,86
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	237 614,89	110 095,99

	1.4.2009 - 31.3.2010	1.4.2008 - 31.3.2009
Rahayksikkö EURO		
LIIKEVAIHTO	332 642,02	333 782,93
Liiketoiminnan muut tuotot	6 458,13	4 895,67
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-56 295,47	-63 489,34
Varastojen lisäys / vähennys	-130,76	-2 113,49
Ulkopuoliset palvelut	-136,11	-196,52
	-56 562,34	-65 799,35
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-61 604,05	-75 657,36
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-21 730,11	-25 176,84
Muut henkilösivukulut	-5 520,92	-6 747,30
	-88 855,08	-107 581,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 625,61	-47 467,36
	-56 625,61	-47 467,36
Liiketoiminnan muut kulut	-80 758,57	-77 856,07
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	56 298,55	39 974,32
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	64,42	111,48
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	2 638,65	1 221,81
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	-710,04
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	2 212,41	-7 290,59
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-7 308,64	-10 599,92
	-2 393,16	-17 267,26
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	53 905,39	22 707,06
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	53 905,39	22 707,06
Tilinpäätössiirrot		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 795,91	-1 488,00
	1 795,91	-1 488,00
Tuloverot		
Tilikauden verot	-0,66	-1,72
	-0,66	-1,72
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	55 700,64	21 217,34

Rahayksikkö EURO	31.3.2010	31.3.2009
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Omistettut	24 214,87	24 214,87
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut	20 511,19	15 960,10
Koneet ja kalusto	165 245,26	138 798,18
Muut aineelliset hyödykkeet	1 254,56	1 254,56
	<u>211 225,88</u>	<u>180 227,71</u>
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	616,28	616,28
	<u>616,28</u>	<u>616,28</u>
	211 842,16	180 843,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	3 276,83	3 407,59
	<u>3 276,83</u>	<u>3 407,59</u>
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	13 858,19	10 864,30
Muut saamiset	88,70	1 962,09
Siirtosaamiset	4 970,49	4 389,73
	<u>18 917,38</u>	<u>17 216,12</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	30 906,91	21 527,80
	<u>30 906,91</u>	<u>21 527,80</u>
Rahat ja pankkisaamiset	11 430,02	9 748,19
	64 531,14	51 899,70
VASTAAVAA YHTEENSÄ	276 373,30	232 743,69

Rahayksikkö EURO	31.3.2010	31.3.2009
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Pääomapanokset	10 932,02	10 932,02
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-32 416,53	-17 864,50
Tilikauden voitto (tappio)	55 700,64	21 217,34
	34 216,13	14 284,86
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	19 593,76	21 389,67
	19 593,76	21 389,67
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	82 775,22	78 150,00
Ostovelat	40 014,15	25 939,32
Muut velat	9 391,92	10 381,72
	132 181,29	114 471,04
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	61 958,66	45 803,73
Ostovelat	6 112,86	5 520,18
Muut velat	4 239,10	9 037,83
Siirtovelat	18 071,50	22 236,38
	90 382,12	82 598,12
	222 563,41	197 069,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	276 373,30	232 743,69